vována na panenské půdě, bylo vyjádřeno hned jasně, že jde vlastně o přednostní zajištění kreditované pohledávky prodávajícího, tak na př. v Ukrajině (str. 16), kdežto na př. v Anglii neformálnost přechodu vlastnictví, který závisí na tom, co strany ujednaly (str. 12), způsobuje, že obtíže v našem právním řádě se vyskytující, jsou neznámy.

Autor použil zajímavého a jistě velmi praktického způsobu, jak informovati čtenáře o úpravě probírané materie v cizině: neosoboval si vlastní názor studiem přímo z pramenů, mnohdy těžko přístupných, a jistě ve prospěch věci obrátil se na cizí právníky, aby tito sami sdělili, jak jest materie v jejich zemi upravena. Tím dosáhl skutečně nejnovějších a nejspolehlivějších podání platného stavu v té které zemi (Francie, Belgie, Anglie, Amerika, Maďarsko, Jugoslavie, Rusko, Polsko, Švýcary, Italie, Německo, Rakousko). Toto podání má ovšem v rámci díla sloužiti jen porovnání a ukázati, jaká různá úprava jest možná. Jest úvodem k vlastní práci, kterou proniká od začátku až do konce zásadní názor autorův, že výhrada vlastnictví má za cíl zajištění kreditované pohledávky prodávajícího a má mu poskytnouti alespoň tolik práv, jako by mu poskytlo zástavní právo na prodané věci, mimo to však ještě další práva vyplývající z vlastnictví a z případné doložky (nárok na odebrání). Autor řeší otázku, zda-li kupující, jemuž byla věc odevzdána, jest držitelem nebo detentorem, ve prospěch držby ve všech případech, kdy nic jiného není ujednáno. Tím zajisté připouští také možnost, aby prodávající si ujednal, že sice odevzdává kupujícímu věc ihned, avšak tento že ji bude držeti jen jako precarium, a prodávající že ji může i bez soudního řízení kdykoli odebrati, aniž by se dopouštěl rušení držby; autor o této dosti běžné doložce ovšem v dalším již mlčí a vyslovuje se dále naopak proti ní (str. 40 a 41).

Autor rozeznává jednak prodej s úmluvou případní, podle níž může prodávající, který věc prodal a odevzdal do vlastnictví, po nedodržení úmluvy o zaplacení požadovati věc zpět (obligační nárok), odprodeje s výhradou vlastnictví, při které jde o věcný nárok (str. 38 a násl.). Je-li sjednána pouze výhrada vlastnictví, nutno míti za to, že mlčky jest i sjednáno právo, odebrati věc v případě nedodržení smluvních povinností druhou stranou. Zpravidla bude každé odebrání věci prodávajícím současně znamenati i odstup od smlouvy. Pro zjištění a výpočet vzájemné restituční povinnosti navrhuje autor řešení odlišné od úpravy splátkového zákona, zajímavý jest jeho námět na str. 50, pozn. 10, a jeho odůvodnění na str. 53—55, že každá ze stran má vrátiti »obecnou hodnotu« podle doby uzavření smlouvy. Změny jdou vždy na vrub držitele. Jen má-li býti nahrazen ušlý zisk (str. 57), odpadne zjišťování této hodnoty.

Pro platnost výhrady vlastnictví dnes neplatí žádná formálnost ani žádné zevnější vyznačení (jinak osnova čsl. obč. zák.); pouze § 3 zák. o splátkových obchodech č. 76/35 vyžaduje písemné potvrzení o smlouvě s uvedením výhrady vlastnictví.

Způsoby zániku výhrady vlastnictví probírá autor na str. 73—80 a zmiňuje se zejména o osudu výhrady vlastnictví v případě soudního vyrovnání kupující strany, a řeší otázku ponekud jinak, než judikatura, vycházeje z toho (str. 79), že prodávajícímu má výhrada vlastnictví poskytnouti alespoň tolik práv jako zástava, takže vlastně by pohledávka krytá výhradou vlastnictví měla býti pokládána za pohledávku s právem na oddělené uspokojení, a výhrada vlastnictví by neměla zaniknouti, dokud nebude zaplacena pohledávka celá.

Z dalších kapitol, které jsou velmi podrobné a velmi zajímavé, jest upozorniti zejména na výklad na straně 180—181 o střetu smluvených nebo zákonných splátek se splátkami podle přijatého soudního vyrovnání na kvotu: Splátky musí býti odváděny tak, aby ani jedna z plánu splácení nezůstala nedodržena, neboť jinak by nedodržení kterékoli z nich mělo pro věřitele za následek právo požadovati věc zpět.

K dílu jest připojen vzor smlouvy s výhradou vlastnictví, v němž jsou zvláštní tiskem vyznačena ustanovení, která jsou platná jen u smluv, jež nepodléhají splátkovému zákonu, kdežto podle splátkového zákona by byla neplatná. Celé dílo rozlišuje vemi názorně obojí úpravu, neboť pro splátkové obchody platí většinou zcela odchylné zásady, než pro obchody nesplátkové.

Ke knize jest připojen abecední rejstřík a seznam použité literatury.

Jest se nadíti, že kniha vyjde i v jazyku českém, neboť jde vskutku o dílo pozoruhodné a pro praksi důležité. Pužman.

Sedláček-Roučeк, **Sbírka rozhodnutí vrchních a krajských soudů** zemí České, Moravskoslezské i Slovenské a Podkarpatoruské ve

věcech civilních, vychází v sešitech à Kč 15.—.

Jako publikace ústavu pro občanské právo při Právnické fakultě Masarykovy university v Brně, řízeného prof. Sedláčkem, vychází Sbírka rozhodnutí nižších stolic, tato rozhodnutí nebyla dosud nikde soustavně publikována. Pokus je u nás první svého druhu. Odnímáním celé řady právních věcí kognici nejvyššího soudu se stává, že množství právních věcí jest řešeno s konečnou platností nižšími stolicemi. Proto autoři redigují sbírku s toho hlediska, aby typické případy ve Sbírce uveřejňované, přispěly k jednotnosti judikatury odvolacích soudů v případech, v nichž společná vyšší instance chybí a právním zástupcům aby daly potřebné měřítko pro posouzení prakse, platné u nižších soudů jako posledních instancí v té které věci. Bude zajímavé sledovati, zda způsob, jak obsah Sbírky bude vybírán, se osvědčí a zvolenou devisu splní.

Pužman.

Po časopisech.

Duch Masarykův.

Věstník ministerstva spravedlnosti ze dne 15. září 1937, roč. 19. přináší projev ministra spravedlnosti Dra Dérera k úmrtí T. G. Masaryka, jehož závěr zní:

»Je našou národnou a občianskou povinnosťou zachovávať ducha Masarykovho.

My, juristi, hlboko sa klaniame pred jeho veľkou, nesmrtelnou pamiatkou. Však jeho celoživotná práca nebola ničím iným, ako stále úsilie, aby uplatnilo sa právo a spravedlivosť! Budeme-li i v budúcnosti svedomite vykonávať svoje povinnosti, to jest spravedlive aplikovať ústavu, zákony a nariadenia Československej republiky, a budeme-li to činit v duchu demokratických, humanitných a sociálnych ideálov Masarykových a s pevným nekompromisným zretelom na záujmy ním založenej československej vlasti, tak najzdarnejšie prispeli sme v našom povolání ku zabezpečeniu štátu, k jeho posíleniu a k jeho razkvetu. Pracujme k tomu, aby Československá republika bola vždy poctivým právnym štátom! Tak ostaneme vernými k Nemu, a zabezpečíme, že Jeho duch bude stále a nesmrtelne živý v štáte a v jeho obyvatelstve.«

Masaryk a nejvyšší soud.

Ve smutečním shromáždění všeho personálu nejvyššího soudu a generální prokuratury pronesl prvý president dr. V. Fajnor řeč, otištěnou v Právnym obzoru, roč. 1937, str. 553 a n., z níž vyjímáme:

»Pravda a spravedlnost — to bylo ono bliženeckéheslo, jemuž president Osvoboditel zasvětil celý svůj tak plodný a tvůrčí život... V každém stadiu svého nádherně bojovného života, vždy podle prostředků, které měl po ruce, sloužil president Osvoboditel pravdě a spravedlnosti, uváděje při tom v soulad spravedlnost lidskou se spravedlností božskou. Spravedlnost lidská, jevící se po výtce v státní justici, v jejích institucích a orgánech, byla vždy předmětem jeho nejhlubších úvah myslitelských a byla mu i jako vladaři našeho mladého státu předmětem zvláštní pečlivosti... Jeho přísně zamítavé stanovisko k různým porevolučním svémocným záborům, davovým a namnoze násilným jakýmsi »korekturám« domněle nespravedlivě nabytého neb nespravedlivě rozděleného vlastnictví a vůbec jeho odpor k teroru ať individuálnímu ať masovému, k násilí a nátlaku jakéhokoliv druhu, jeho neúprosná přís-